

RÁMEČEK 1 | Záměry deklarované řediteli navštívených škol – digitální technika a výukové programy

V následujících třech letech hodláme v oblasti vyučování matematiky i nadále zlepšovat vybavení školy digitální technikou. Plánujeme využít také princip BOYD, tj. „bring your own device“, kdy žáci ve výuce využívají svou vlastní digitální techniku. Samozřejmě přitom musíme vzít do úvahy řadu souvislostí, jako je kybernetická bezpečnost a další. Naším cílem je také rozšířit e-learning, především nabídku kurzů a využití testů pro hodnocení dosažení požadovaných vzdělávacích výsledků.

Naším záměrem je zatraktivnit výuku matematiky prostřednictvím širšího využívání digitální techniky ve výuce. Plánujeme častěji využívat nejen interaktivní tabule, ale také vzdělávací programy zaměřené na matematiku.

Chceme v následujících třech letech zlepšovat dovednosti učitelů při práci s digitální technikou během výuky matematiky.

3.3 Personální podmínky vzdělávání

Personální podmínky (nejen) matematického vzdělávání jsou v současné době diskutovány především v kontextu zajištění aprobované výuky, přičemž významným souvisejícím tématem je posun početných skupin učitelů do vyšších věkových kategorií a jejich následný odchod ze vzdělávání z věkových důvodů. Detailně byla tato otázka řešena v mimořádném šetření MŠMT¹², které zachytilo celorepublikový stav k 1. lednu 2019, a to s následujícími poznatky pro výuku matematiky na 2. stupni základních škol:

- Ačkoli matematika nepatří na 2. stupni základních škol mezi nejvíce problematické předměty z hlediska aprobovanosti výuky, přibližně 10 % hodin přímé pedagogické činnosti vykonávané při výuce matematiky nebylo zajištěno aprobovanými učiteli. Takto je také utvářena jedna z výzev pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále i „DVPP“).
- Průměrný věk učitelů matematiky na 2. stupni základních škol je 48,6 roku, vysoký podíl těchto učitelů proto spadá do vyšších věkových skupin.

V tomto kontextu je dobře srozumitelné, že personální zajištění výuky matematiky patří mezi řediteli navštívených základních škol častěji uváděné záměry změn matematického vzdělávání, přičemž vedle věkových důvodů může být tento záměr spojený také s nižším zájmem potenciálních uchazečů o působení na škole lokalizované v socioekonomicky méně podnětném prostředí (viz rámeček č. 2).

RÁMEČEK 2 | Záměry deklarované řediteli navštívených škol – personální zajištění výuky matematiky

V následujících třech letech hodláme pro oblast vyučování matematiky především zajistit kvalitní a kvalifikovanou náhradu za kolegu, který odchází do starobního důchodu.

V následujících třech letech bude naším hlavním záměrem stabilizovat pedagogický sbor učící matematiku a nahradit vyučující, kteří odejdou do starobního důchodu.

V následujících třech letech budeme především nadále shánět aprobovaného učitele matematiky. (Pozn.: Jedná se o školu ve strukturálně postiženém regionu, kterou podle vyjádření ředitele navštěvuje vyšší podíl žáků pocházejících z rodin s nižším socioekonomickým statusem.)

Mezi nejčastěji uváděné změny ve výuce matematiky, o které usilují ředitelé navštívených základních škol v posledních třech letech, patří zvyšování kvalifikace a odborného růstu učitelů v matematice a didaktice matematiky.¹³ Méně často takový záměr uvedli ti ředitelé, kteří svou školu označili za školu výběrovou. Tato skutečnost navozuje otázku, jak co nejlépe personálně zajistit výuku matematiky také na školách, které nemají výběrový charakter. Odborný růst učitelů matematiky byl také řediteli těchto škol častěji uváděným záměrem pro zvyšování kvality výuky matematiky a rozvoj matematické gramotnosti žáků v blízké budoucnosti (viz rámeček č. 3). Zájem ředitelů o odborný růst učitelů v matematickém vzdělávání je typicky doprovázen také zájmem o posilování odborné spolupráce mezi učiteli.

¹² MARŠÍKOVÁ, M., JELEN, V. (2019). Hlavní výstupy z Mimořádného šetření ke stavu zajištění výuky učitelů v MŠ, ZŠ, SŠ a VOŠ. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

¹³ Takové směřování změny výuky matematiky uvedla více než třetina ředitelů navštívených základních škol.